

**Tájékoztató az átfogó közös cselekvési terv keretében feloldandó uniós
szankciókról**

Brüsszel, 2016. január 23.

1. Bevezetés

1.1. Háttér és vázlatos leírás

Ez a tájékoztató¹ az E3/EU+3 és az Iráni Iszlám Köztársaság közötti átfogó közös cselekvési tervben (JCPOA) szereplő önkéntes kötelezettségvállalással összhangban jelenik meg, amelynek értelmében releváns iránymutatásokat kell közzétenni az átfogó közös cselekvési terv keretében feloldandó szankciók és korlátozó intézkedések részleteire vonatkozóan.²

E tájékoztató célja, hogy minden érdekelt fél gyakorlati információkat kapjon az átfogó közös cselekvési tervben foglalt, a szankciók feloldására vonatkozó kötelezettségvállalásokról, az azok teljesítése céljából elfogadott uniós szintű intézkedésekről, valamint a folyamat különböző gyakorlati szakaszairól.

Az e tájékoztatóban szereplő információk azon a feltételezésen alapulnak, hogy az átfogó közös cselekvési terv keretében vállalt kötelezettségeket valamennyi fél teljesíti.

Az Egyesült Államok (a továbbiakban: USA) szintén nyilvánosságra hozta az USA-nak az átfogó közös cselekvési terv keretében feloldandó szankciókra vonatkozó, az unióssal egyenértékű iránymutatásait.

E tájékoztató a következőképpen épül fel:

- Az 1. szakasz vázolja az átfogó közös cselekvési terv felépítését.
- A 2. szakasz meghatározza az átfogó közös cselekvési terv keretében a szankciókkal kapcsolatban vállalt kötelezettségek teljesítésére vonatkozó határidőket (végrehajtási terv).
- A 3. szakasz az átfogó közös cselekvési terv keretében a cselekvési terv végrehajtásának napján feloldott szankciók részletes leírását adja.

¹ Meg kell jegyezni, hogy ez a tájékoztató jogilag nem kötelező erejű és pusztán szemléltetési célokat szolgál.

² Az európai uniós jogi aktusokban a „korlátozó intézkedések” kifejezés szerepel „szankciók” helyett. E tájékoztatóban a „szankciók” és a „korlátozó intézkedések” kifejezés szinonimaként kerül alkalmazásra.

- A 4. szakasz áttekinti a vonatkozó európai uniós jogszabályi keretet.
- Az 5. szakasz részletezi az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően is érvényben maradó európai uniós szankciókat és korlátozó intézkedéseket. Ez a szakasz továbbá a beszerzési csatorna vázlatos ismertetését is tartalmazza.
- A 6. szakasz ismerteti azokat a nem nukleáris vonatkozású uniós szankciókat, amelyek érvényben maradnak, mivel az átfogó közös cselekvési terv nem érinti őket.
- A 7. szakasz az átfogó közös cselekvési tervvel kapcsolatos gyakorlati kérdésekkel foglalkozik, kérdések és válaszok formájában. E szakasz tartalmának kialakításához az uniós tagállamok, az üzleti világ képviselői és más érdekelt felek szolgáltatott információkat.
- A 8. szakasz felsorolja a főbb referenciadokumentumokat és a vonatkozó hivatkozásokat.

1.2. Bevezetés az átfogó közös cselekvési tervbe

Az E3/EU+3 (az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság, Franciaország, Kína, Németország és az Oroszországi Föderáció, valamint az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője) és az Iráni Iszlám Köztársaság 2015. július 14-én megállapodásra jutott az átfogó közös cselekvési tervről. Az átfogó közös cselekvési terv teljes körű végrehajtása biztosítja majd azt, hogy Irán nukleáris programja kizárólag békés jellegű legyen.

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtása lehetővé fogja tenni az ENSZ Biztonsági Tanácsa által Irán nukleáris programjával kapcsolatban hozott valamennyi szankciónak, illetve az Irán nukleáris programjával kapcsolatos multilaterális³ és nemzeti szankcióknak az általános feloldását. Az átfogó közös cselekvési terv fokozatos megközelítést alkalmaz és kölcsönös kötelezettségvállalásokat tartalmaz a megállapodásban szereplő és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által jóváhagyott formában.⁴

³ Az átfogó közös cselekvési terv és e tájékoztató alkalmazásában a „multilaterális szankciók” kifejezés az európai uniós korlátozó intézkedésekre vonatkozik.

⁴ A Biztonsági Tanács által 2015. július 20-án elfogadott 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat.

A 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat jóváhagyja az átfogó közös cselekvési tervet, továbbá szorgalmazza az átfogó közös cselekvési tervnek az abban foglalt menetrend szerinti teljes körű végrehajtását. Felszólítja valamennyi tagállamot, regionális szervezetet és nemzetközi szervezetet, hogy hozza meg az átfogó közös cselekvési terv támogatásához szükséges intézkedéseket, többek között azzal, hogy meg hozza az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott végrehajtási tervnek és a határozatnak megfelelő intézkedéseket, illetve tartózkodik az átfogó közös cselekvési terv keretében vállalt kötelezettségek teljesítését veszélyeztető lépésektől.

1.3. Az átfogó közös cselekvési terv felépítése

Az átfogó közös cselekvési terv tartalmaz egy általános szakaszt, amely a megállapodás lényegi tartalmával foglalkozik a következők szerint: preambulum és általános rendelkezések, nukleáris kérdések, szankciók, végrehajtási terv és vitarendezési mechanizmus, mindezt pedig öt melléklet egészíti ki.⁵ E tájékoztató szempontjából a II. melléklet (Szankciók) és az V. melléklet (Végrehajtási terv) kiemelt jelentőséggel bír: a II. melléklet pontosan meghatározza, hogy mely szankciók kerülnek feloldásra, az V. melléklet pedig ismerteti az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának ütemezését, és meghatározza, hogy a szankciók feloldására mely eseményen/időpontban kerül sor.

A IV. melléklet a vegyes bizottság szerepével foglalkozik, amelyet az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának felügyelete és az átfogó közös cselekvési tervben előírt feladatok ellátása céljából hoztak létre. A vegyes bizottság emellett az átfogó közös cselekvési terv végrehajtása során felmerülő kérdésekkel is foglalkozik majd. A IV. melléklet alapján létrejött a beszerzési munkacsoport és a szankciófeloldás végrehajtásával foglalkozó munkacsoport is. A vegyes bizottság és a két munkacsoport koordinátorának szerepét a főképviselő látja el.

A Nemzetközi Atomenergia-ügynökségnek (NAÜ) alapvetően fontos és független szerepe van, és az a feladata, hogy nyomon kövesse és ellenőrizze az átfogó közös cselekvési tervben ismertetett, nukleáris vonatkozású önkéntes intézkedések végrehajtását. A NAÜ rendszeres tájékoztatást nyújt majd a kormányzótanácsnak és az ENSZ Biztonsági Tanácsának.

⁵ I. melléklet: Nukleáris vonatkozású intézkedések, II. melléklet: A szankciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások, III. melléklet: Polgári nukleáris együttműködés, IV. melléklet: Vegyes bizottság és V. melléklet: Végrehajtási terv.

2. Ütemterv

Az átfogó közös cselekvési terv V. melléklete tartalmazza a végrehajtási tervet, amely a tervben foglalt rendelkezések szerint végrehajtandó intézkedések lépéseit és azok sorrendjét ismerteti. Öt fő eseményt kell megkülönböztetnünk a folyamat során: véglegesítés, elfogadás, végrehajtás, átmenet, valamint az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezése.

2.1. Véglegesítés

A véglegesítésre 2015. július 14-én került sor, amikor is az E3/EU+3 és Irán sikeresen lezárta az átfogó közös cselekvési tervről szóló tárgyalásokat és jóváhagyta az átfogó közös cselekvési tervet. Ezt követően az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2015. július 20-án elfogadta a 2231 (2015) sz. határozatot. Az Európai Unió Tanácsa ugyanezen a napon következtetéseket fogadott el, és azokban kifejezésre juttatta, hogy teljes körűen támogatja az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozatát.⁶

2.2. Elfogadás

Az átfogó közös cselekvési terv az elfogadás napján, 2015. október 18-án hatályba lépett. Irán megkezdte a nukleáris vonatkozású kötelezettségvállalásainak a teljesítését. Az Európai Unió és az Egyesült Államok megkezdte a nukleáris vonatkozású szankcióknak az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott feloldásához szükséges előkészítő lépéseket.

Az Európai Unió az átfogó közös cselekvési tervben foglaltak szerint⁷ elfogadta az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott valamennyi európai uniós gazdasági és pénzügyi szankció feloldásához szükséges jogi aktusokat⁸. A 2015. október 18-án elfogadott uniós jogalkotási csomag csak az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.) lépett hatályba.⁹

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/hu/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>

⁷ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 16.1. szakaszában foglaltak szerint.

⁸ A jogalkotási keretről szóló 4. szakasz további információkkal szolgál az uniós jogi aktusokról.

⁹ A jogalkotási keretről szóló 4. szakasz további információkkal szolgál az uniós jogi aktusokról.

2.3. Végrehajtás

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján, amely 2016. január 16-ra esett, a NAÜ igazolta, hogy Irán végrehajtotta a nukleáris vonatkozású intézkedéseket¹⁰, illetve ezzel párhuzamosan az E3/EU+3 meghozta azokat az intézkedéseket¹¹, amelyekre kötelezettséget vállalt az átfogó közös cselekvési terv keretében.

A NAÜ főigazgatója a végrehajtás napján benyújtotta a NAÜ kormányzótanácsának és az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának azon jelentését, amelyben megerősíti, hogy Irán meghozta az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 15.1–15.11. pontjában foglalt intézkedéseket, majd ugyanezen a napon feloldásra kerültek az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott uniós gazdasági és pénzügyi szankciók¹². Az Európai Unió ugyanezen a napon az Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdette a vonatkozó jogi aktust és a kapcsolódó értesítést, amelynek kizárólag annak megerősítése volt a célja, hogy alkalmazni kell az elfogadás napján elfogadott jogszabályokat.¹³ A feloldott szankciókra vonatkozó információk e tájékoztató 4. szakaszában találhatóak.

A végrehajtás napján az Iránnal szembeni szankcióknak a 2013-as ideiglenes megállapodásban (közös cselekvési terv – JPOA)¹⁴ előírt részleges feloldását felváltotta az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott valamennyi gazdasági és pénzügyi szankciónak az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban történő feloldása.

¹⁰ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 15. pontjában foglaltak szerint.

¹¹ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 16. és 17. pontjában foglaltak szerint.

¹² Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 16.1–16.4. pontjában foglaltak szerint.

¹³ HL L 274., 2015.10.18., 1.o., lásd a (KKBP) 1863/2015 határozat 2. cikkét.

¹⁴ A közös cselekvési terv részeként az EU 2014. január 20-án felfüggesztette a petrolkémiai anyagokra, az aranyra és a nemesfémekre vonatkozó szankciókat, valamint az iráni nyersolaj-eladással és hajókkal kapcsolatos biztosításra és szállításra vonatkozó tilalmat. Megnövelték az Iránba irányuló, valamint az onnan induló pénzáttalásokra vonatkozó összeghatárokat is.

2.4. Átmenet

Az átmenet napja az elfogadás napjának nyolcadik évfordulójára (2023. október 18.), vagy egy azt megelőző időpontra esik, és a NAÜ főigazgatója által a NAÜ kormányzótanácsának és ezzel párhuzamosan az ENSZ Biztonsági Tanácsának megküldött azon jelentés alapján kerül meghatározásra, amelyben a NAÜ megállapítja, hogy Irán minden nukleáris anyagot békés tevékenységek céljára használ fel („széles körű következtetés”). Az EU ezen a napon feloldja a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciókat¹⁵, ideértve a fegyver- és rakéatechnológiákhoz kapcsolódó szankciókat és a vonatkozó jegyzékbe vételeket is. Az átmenet napján megszűnik a 2010/413/KKBP tanácsi határozat végrehajtás napján felfüggesztett valamennyi rendelkezésének a hatálya.

2.5. Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezése

Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezésére az elfogadás napja után 10 évvel kerül sor. A hatályon kívül helyezés napján az ENSZ BT 2231 (2015) sz. határozatának valamennyi rendelkezése hatályát veszíti, és az ENSZ Biztonsági Tanácsa lezárja az iráni nukleáris kérdés vizsgálatát; az EU pedig feloldja valamennyi fennmaradó nukleáris vonatkozású korlátozását és hatályon kívül helyezi a vonatkozó jogi aktusokat.¹⁶

2.6. Vitarendezési mechanizmus

Az átfogó közös cselekvési terv kimondja, hogy amennyiben az átfogó közös cselekvési terv valamely résztvevője úgy ítéli meg, hogy a vállalt kötelezettségek nem teljesültek, konzultációs eljárást kell indítani. Az átfogó közös cselekvési terv résztvevői kísérletet tesznek a kérdésnek az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott eljárások szerinti rendezésére¹⁷. Amennyiben a kérdést az eljárás végére sem sikerült úgy rendezni, hogy az megfeleljen a panaszt tevő résztvevőnek, és ez utóbbi úgy ítéli meg, hogy emiatt az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségek teljesítése terén súlyos mulasztás történt, értesítést küldhet erről az ENSZ Biztonsági Tanácsának.

¹⁵ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 20.1–20.4. pontjában foglaltak szerint.

¹⁶ E korlátozások az e tájékoztató 5.2. pontjában leírtaknak megfelelően magukban foglalják a beszerzési csatornát is.

¹⁷ Az átfogó közös cselekvési terv 36. és 37. pontjában foglaltak szerint.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa – az eljárásrendjével összhangban – szavazást tart a szankciók feloldásának folytatására irányuló határozatról. Amennyiben ez a határozat nem kerül elfogadásra az értesítést követő 30 napon belül, az ENSZ Biztonsági Tanácsa vonatkozó határozatainak¹⁸ rendelkezései ismét érvényesek lesznek („*snapback*”, az eredeti helyzetet visszaállító rendelkezés), kivéve, ha az ENSZ Biztonsági Tanácsa másként határoz.

Az intézkedések újbóli bevezetésének esetére vonatkozóan az átfogó közös cselekvési terv 37. pontja és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2231 (2015) sz. határozatának 14. pontja kimondja, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának rendelkezéseit nem kell visszamenőleges hatállyal alkalmazni a valamely fél, illetve Irán vagy iráni személyek és szervezetek által az alkalmazás időpontját megelőzően aláírt szerződésekre, feltéve, hogy az ilyen szerződések alapján tervezett tevékenységek és a szerződések végrehajtása összhangban áll az átfogó közös cselekvési tervvel és az ENSZ Biztonsági Tanácsának korábbi és jelenlegi határozataival.

Az átfogó közös cselekvési terv rendelkezéseivel kapcsolatban¹⁹ meg kell jegyezni, hogy a tervben részt vevő valamennyi félnek feltett szándéka, hogy elkerülje azokat a cselekedeteket, amelyek szerződésszegésnek minősülhetnek, és hogy a vitarendezési mechanizmusban történő részvétellel megelőzze a szankciók ismételt kivetését.

- Az európai uniós szankciók újbóli bevezetése („*EU snapback*”, az eredeti helyzetet visszaállító uniós rendelkezés)

Amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségeit, és kimerül a vitarendezési mechanizmus keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőség, az Európai Unió újból be fogja vezetni a feloldott uniós szankciókat („*EU snapback*”, az eredeti helyzetet visszaállító uniós rendelkezés). Az EU az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Franciaországnak, Németországnak és az Egyesült Királyságnak a közös ajánlása alapján, az Európai Unió Tanácsa által hozott határozat formájában fogja visszaállítani a szankciókat. Ez a határozat – a 2015. október 18-i tanácsi nyilatkozattal²⁰ és a korlátozó intézkedések elfogadására vonatkozó bevett uniós eljárásokkal összhangban – ismételten be fogja vezetni az iráni nukleáris programmal kapcsolatosan hozott mindazokat a szankciókat, amelyeket felfüggesztettek és/vagy megszüntettek.

¹⁸ Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. határozata.

¹⁹ Lásd az átfogó közös cselekvési terv 28. pontját.

²⁰ HL C 345., 2015.10.18., 1. o.

A szankciók alkalmazása nem visszamenőleges hatállyal fog történni. Az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén a szankciófeloldás érvényessége alatt az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban kötött szerződéseknek a szankciók eredeti kivetése idején hatályos rendelkezéseknek megfelelő végrehajtása megengedett lesz annak érdekében, hogy a vállalatok be tudják szüntetni a tevékenységüket.²¹ A korábbi szerződések teljesítésére engedélyezett időkeretre vonatkozó információkat az uniós szankciók újbóli bevezetéséről szóló jogi aktusok fogják tartalmazni.

A beruházási tevékenységekkel kapcsolatos szankciók újbóli bevezetése például nem büntetné visszamenőleges hatállyal az eredeti helyzetet visszaállító rendelkezés napját megelőzően eszközölt beruházásokat, és megengedett lesz a szankciók újbóli bevezetése előtt kötött beruházási szerződéseknek a szankciók eredeti kivetése idején érvényes korábbi rendelkezésekkel összhangban történő végrehajtása.

A szankciórendszer érvényessége alatt engedélyezett szerződéseket nem fogja érinteni a szankciók újbóli bevezetése.

²¹ A szankciófeloldás érvényessége alatt engedélyezett tevékenységekre vonatkozó további részletes információk e tájékoztató 3. szakaszában található.

3. A végrehajtás napján feloldott szankciók leírása

3.1. Az Európai Unió által az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján feloldott szankciók

A végrehajtás napján (2016. január 16.) az EU feloldott minden olyan gazdasági és pénzügyi szankciót²², amelyet az iráni nukleáris programmal összefüggésben vetett ki. E szankciók feloldásának következtében a következő tevékenységek és az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások megengedettek a végrehajtás napjától kezdve.²³

- Pénzügyi, banki és biztosítási intézkedések

Feloldásra kerül az Iránba irányuló, valamint az onnan induló pénzáttalásokra vonatkozó tilalom, ideértve az értesítési és engedélyezési kötelezettséget is. Ennek következtében az uniós személyek, szervezetek és szervek, köztük az uniós pénzügyi intézmények és hitelintézetek, illetve a jegyzéken nem szereplő iráni személyek, szervezetek és szervek, köztük az iráni pénzügyi intézmények és hitelintézetek²⁴ közötti pénzáttalás a végrehajtás napjától kezdődően megengedett, és nem kell tovább alkalmazni a pénzáttalásokra vonatkozó engedélyezési és értesítési követelményeket.

Megengedettek az olyan banki tevékenységek, mint például az új levelezőbanki kapcsolat létesítése, vagy a jegyzéken nem szereplő iráni bankok fióktelepeinek, leányvállalatainak vagy képviseleti irodáinak megnyitása a tagállamokban. A jegyzéken nem szereplő iráni pénzügyi intézmények és hitelintézetek jogosultak továbbá részesedés szerzésére vagy kiterjesztésre, vagy bármely más tulajdonosi érdekelttség megszerzésére uniós pénzügyi intézményekben és hitelintézetekben. Uniós pénzügyi intézmények és hitelintézetek is jogosultak képviseleti irodát nyitni, illetve fióktelepet vagy leányvállalatot létesíteni Iránban; csakúgy, mint közös vállalkozásokat alapítani és bankszámlát nyitni iráni pénzügyi intézményeknél és hitelintézeteknél.

²² Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 16.1–16.4. pontjában foglaltak szerint.

²³ Az engedélyezett tevékenységekre vonatkozó pontos adatokat az átfogó közös cselekvési terv II. melléklete tartalmazza. Ez a szakasz leírja a végrehajtás napjához (2016. január 16.) kötődő szankciófeloldást követően engedélyezett tevékenységeket. Nem terjed ki olyan egyéb tevékenységekre, amelyek a szankciórendszer érvényessége alatt is szabadon végezhetők voltak, és amelyek így a végrehajtás napját követően is engedélyezettek maradnak.

²⁴ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 2. mellékletében foglaltak szerint az azon iráni természetes és jogi személyeknek, szervezeteknek és szerveknek, köztük pénzügyi intézményeknek és hitelintézeteknek a kivételével, akik, illetve amelyek a végrehajtást követően is a korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak.

Megengedett a speciális pénzügyi üzenetszolgáltatások – pl. a SWIFT – nyújtása azon iráni természetes vagy jogi személyek, szervezetek és szervek részére, ideértve az iráni pénzügyi intézményeket és a *Central Bank of Iran*-t (Iráni Központi Bank) is, akik, illetve amelyek a végrehajtás napjától kezdve már nem tartoznak korlátozó intézkedések hatálya alá.²⁵

A végrehajtás napjától kezdve megengedett az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatása pl. exporthitel, garanciák vagy biztosítás formájában. Ugyanez vonatkozik az Irán kormányának nyújtott támogatásra, pénzügyi segítségnyújtásra és koncessziós kölcsönökre vonatkozó kötelezettségvállalásokra is. Az ezzel kapcsolatban engedélyezett egyéb tevékenységek közé tartozik a biztosítások és viszontbiztosítások nyújtása Iránnak, továbbá az állami, illetve az állam vagy önkormányzat által garantált kötvények tekintetében Iránnal folytatott ügyletek.

- Az olaj-, gáz- és petrokémiai ágazat

A végrehajtás napjától kezdve megengedett az Iránból származó kőolaj és kőolajtermékek, gáz és petrokémiai termékek behozatala, vásárlása, cseréje és szállítása. Az uniós polgárok jogosultak arra, hogy minden Iránban vagy Iránon kívül élő iráni személy számára vagy Iránban történő felhasználásra olyan berendezést vagy technológiát exportáljanak, és azzal kapcsolatosan technikai segítséget – képzést is – nyújtsanak, amely az iráni olaj-, gáz- és petrokémiai iparágban kerül felhasználásra, ideértve az olaj és a földgáz feltárását, kitermelését, termelését és finomítását, ezen belül a földgáz cseppfolyósítását is. A végrehajtás napjától kezdve megengedettek az iráni olaj-, gáz- és petrokémiai ágazatba irányuló, a következők révén megvalósuló beruházások: bármilyen pénzügyi kölcsön vagy hitel nyújtása az olaj-, gáz- és petrokémiai ágazatban Irán területén vagy azon kívül tevékenységet folytató minden iráni személy számára; részesedés szerzése vagy kiterjesztése az említettek tekintetében, valamint közös vállalkozás létrehozása az említettekkel.

- A hajózási, hajógyártási és szállítási ágazat

A végrehajtás napján feloldásra kerülnek a hajózási és a hajógyártási ágazathoz kapcsolódó szankciók, és a szállítási ágazathoz kapcsolódó egyes szankciók, ideértve az ezen ágazatokhoz kapcsolódó szolgáltatásnyújtást is.

²⁵ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1. mellékletében meghatározott személyek és szervezetek.

Következésképpen a következő tevékenységek megengedettek: hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezések és technológiák Iránba, illetve az ezen ágazatban működő iráni személyek részére történő értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele; Irán vagy iráni személyek részére teherhajók és olajszállító tartályhajók megtervezése és építése, illetve a megtervezésben vagy építésben történő részvétel; iráni személyek, szervezetek vagy szervek részére kőolaj- vagy petrokémiai termékek szállítására vagy tárolására tervezett vagy használt hajók szolgáltatása; iráni olajszállító tartályhajók és teherhajók részére fellobogozási és osztályozási szolgáltatások nyújtása, ideértve a műszaki leírásokhoz, a lajstromozáshoz és a bármilyen azonosítási számhoz kapcsolódó szolgáltatásokat is.

Az iráni fuvarozók által üzemeltetett vagy Iránból származó valamennyi teherszállító légi jármű használhatja az uniós tagállamok joghatósága alá tartozó repülőtereket.

Az uniós tagállamoknak a területükön ezt követően már nem kell alkalmazniuk a már nem tilalom alatt álló tételek tekintetében az Iránba irányuló vagy onnan származó rakományok ellenőrzésére, lefoglalására és ártalmatlanítására vonatkozó követelményeket.

Megengedett a tiltott tételeket nem szállító, iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett hajók üzemanyaggal való ellátása, ellátmányozása vagy bármely más módon történő kiszolgálása; megengedettek a tiltott tételeket nem szállító iráni teherszállító légi járműveknek nyújtott üzemanyag-ellátási, mérnöki és karbantartó szolgáltatások.

- Arany és más nemesfémek, bankjegyek és pénzermék

Megengedett az arany és nemesfémek, valamint gyémántok értékesítése, szolgáltatása, beszerzése, átadása, kivitele vagy szállítása, illetve a kapcsolódó közvetítói, finanszírozási és biztonsági szolgáltatások elfogadása Irán kormányától, annak hatóságaitól, társaságaitól és ügynökségeitől és az Iráni Központi Banktól, valamint az említett tevékenységek végzése és az említett szolgáltatások nyújtása a felsoroltak részére és felhasználására.

Megengedett az újonnan nyomtatott bankjegyek és újonnan vert pénzermék átadása az Iráni Központi Banknak.

- Fémek

A végrehajtás napjától kezdve nem tilos, azonban engedélyezési rendszer hatálya alá tartozik a grafit és bizonyos nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele bármilyen iráni személy, szervezet vagy szerv részére, vagy Iránban történő felhasználás céljából.²⁶

- Szoftverek

A végrehajtás napjától kezdve nem tilos, azonban engedélyezési rendszer hatálya alá tartozik a vállalati erőforrás-tervező szoftvereknek és azok frissítéseinek az értékesítése, szolgáltatása, átadása és kivitele bármilyen iráni személy, szervezet vagy szerv részére, vagy Iránban történő felhasználás céljából az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban álló tevékenységek céljára, amennyiben a szoftvert kifejezetten a nukleáris és katonai iparágakban történő felhasználásra tervezték.²⁷

- Személyek, szervezetek és szervek jegyzékből való törlése

A végrehajtás napján bizonyos személyeket, szervezeteket és szerveket töröltek a jegyzékből, így őket már nem érinti a vagyoni eszközök befagyasztása, a pénzalapok rendelkezésre bocsátásának tilalma és a vízumtilalom. Ez az ENSZ általi jegyzékbe vételre és az uniós autonóm jegyzékbe vételre egyaránt vonatkozik. A jegyzékből törölt személyekkel és szervezetekkel kapcsolatos további információkért célszerű áttanulmányozni az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendeletet, 2016. január 22-i (EU) 2016/74 tanácsi végrehajtási rendeletet, valamint 267/2012/EU tanácsi végrehajtási rendeletet.²⁸

²⁶ Az engedélyezési rendszerre vonatkozó adatokat és a rendszer hatálya alá tartozó áruk felsorolását lásd a végrehajtás napját követően is hatályban maradó szankciókról szóló 5.2. pontban.

²⁷ Az engedélyezési rendszerre vonatkozó adatokat és a rendszer hatálya alá tartozó áruk felsorolását lásd a végrehajtás napját követően is hatályban maradó szankciókról szóló 5.2. pontban.

²⁸ Lásd még az uniós jogszabályi keretről szóló 4. szakaszt.

3.2. Az USA által kivetett szankciók

Az USA által kivetett szankciók feloldásának részletei és következményei tárgyában ajánlatos áttanulmányozni az E3/EU+3 és az Iráni Iszlám Köztársaság közötti átfogó közös cselekvési terv keretében végrehajtandó szankciófeloldásra vonatkozó amerikai iránymutatásokat és a gyakran feltett kérdéseket.²⁹

4. A jogi keret

Ez a szakasz áttekintést ad az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott szankciófeloldás³⁰ végrehajtására vonatkozó jogi keretről.

4.1. Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozata

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2015. július 20-án elfogadta a 2231 (2015) sz. határozatát. A határozattal jóváhagyta az átfogó közös cselekvési tervet, szorgalmazta a tervben meghatározott menetrend szerinti teljes körű végrehajtást³¹, és meghatározta a végrehajtás ütemtervét, valamint azt, hogy a feleknek milyen kötelezettségeket kell vállalniuk az Iránnal szembeni ENSZ-szankciók feloldása érdekében.

- A végrehajtás napján (2016. január 16.) az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatos korábbi ENSZ BT-határozatokban³² foglalt valamennyi rendelkezés hatályát veszítette azzal a kikötéssel, hogy azok ismételt bevezetésre kerülnek, amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségeit, emellett pedig különös korlátozások vannak érvényben, ideértve a nukleáris fegyverek elterjedése szempontjából érzékeny áruk átadására vonatkozó korlátozásokat is.

²⁹ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

³⁰ E tájékoztatóban a korlátozó intézkedések „feloldása” vonatkozik mind az ezen intézkedések felfüggesztésére, mind adott esetben a végrehajtására.

³¹ Az átfogó közös cselekvési terv V. melléklete.

³² Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. határozata.

- Az ENSZ BT-határozat hatályon kívül helyezésének napján a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozat valamennyi rendelkezése hatályát veszíti, az ENSZ BT lezárja az iráni nukleáris kérdéssel kapcsolatos vizsgálatát, és a kérdés lekerül az ENSZ BT napirendjéről.

4.2. Uniós jogszabályi keret

Az Európai Unió az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban az uniós szankciók feloldására vonatkozó jogszabályi keretet meghatározó jogi aktusok elfogadása révén teljesíti a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozatot. Jóllehet az említett szankciók feloldására a végrehajtás napján (2016. január 16.) került sor, az EU az átfogó közös cselekvési terv keretében kötelezettséget vállalt arra, hogy elkészíti és az elfogadás napján (2015. október 18.) késleltetett alkalmazással elfogadja a szükséges jogszabályokat.

Az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban feloldott korlátozó intézkedések alatt azokat az intézkedéseket értjük, amelyeket az Európai Unió Irán nukleáris vonatkozású tevékenységeivel kapcsolatban vetett ki a 2010/413/KKBP tanácsi határozatban³³ és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben³⁴ foglaltaknak megfelelően. Az EU főként³⁵ a következő uniós jogi aktusok révén hajtja végre az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozatát az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban:

- A Tanács 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP tanácsi határozat módosításáról³⁶

³³ HL L 195., 2010.7.27., 39. o. (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2010.195.01.0039.01.HUN)

³⁴ HL L 88., 2012.3.24., 1. o.

³⁵ Hivatkozás a végrehajtás napján (2016. január 16.) feloldandó szankciókra. A fennmaradó szankciók átmenet napján történő feloldásához külön uniós jogi aktusokra lesz szükség, lásd a 2.4. pontot.

³⁶ HL L 274., 2015.10.18., 174. o.

A határozat kimondja, hogy azzal egy időben, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket, és ezt a NAÜ igazolta, az átfogó közös cselekvési tervben foglaltak szerint fel kell függeszteni a 2010/413/KKBP tanácsi határozatnak az összes uniós gazdasági és pénzügyi szankcióra vonatkozó cikkeit. A határozat felfüggeszti továbbá a vagyoni eszközök befagyasztásának alkalmazását – ideértve a pénzalapok és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának tilalmát is –, valamint a vízumtilalmi intézkedéseket az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott személyek és szervezetek tekintetében. A határozat ezen túlmenően engedélyezési rendszert vezet be bizonyos nukleáris vonatkozású transzfereknek és bizonyos fémek és szoftverek transzferének a felülvizsgálatára és az ezekkel kapcsolatos döntések meghozatalára. A határozatot (az alábbiakban található) két rendelet hajtja végre, amelyeket valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazni kell.

- A Tanács 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról³⁷

A rendelet kimondja, hogy azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket (2016. január 16.), a 267/2012/EU tanácsi rendeletről az átfogó közös cselekvési tervben foglaltak szerint törölni kell az összes uniós gazdasági és pénzügyi szankcióra vonatkozó megfelelő cikkeket. Ezenfelül ez a rendelet azt az előzetes engedélyezési rendszert is végrehajtja, amely bizonyos nukleáris vonatkozású transzferek, valamint egyes fémek és szoftverek átadásainak felülvizsgálatára és az ezekkel kapcsolatos döntéshozatalra vonatkozik. Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet emellett a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó tilalmakat – köztük a rakétatechnológia területéhez kapcsolódó szankciókat – is végrehajt, melyek továbbra is érvényben maradnak.

Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi uniós tagállamban.³⁸

- A Tanács 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 végrehajtási rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról³⁹

Ez a rendelet végrehajtja a (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozatot, amennyiben feloldja a 2010/413/KKBP határozat V. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és VI. mellékletében (az EU által az ENSZ-től függetlenül jegyzékbe vett személyek és szervezetek) szereplő személyekre és szervezetekre alkalmazandó korlátozó intézkedéseket azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket. E személyeket és szervezeteket törölni kell a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyeknek és szervezeteknek a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletében (az EU által az ENSZ-től függetlenül jegyzékbe vett személyek és szervezetek) foglalt jegyzékéből azzal egy időben, hogy a NAÜ igazolja, hogy Irán végrehajtotta a jóváhagyott nukleáris vonatkozású intézkedéseket (2016. január 16.).

³⁷ HL L 274., 2015.10.18., 1. o.

³⁸ Lásd az (EU) 2015/1861 rendelet 2. cikkét. Az uniós szerződésekhez csatolt 17. nyilatkozat kimondja, hogy: „az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a Szerződések és a Szerződések alapján az Unió által elfogadott jogi aktusok [...] a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élveznek.”

³⁹ HL L 274., 2015.10.18., 161. o.

- A Tanács 2016. január 16-i (KKBP) 2016/37 határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról szóló (KKBP) 2015/1863 határozat alkalmazása kezdetének időpontjáról⁴⁰
- Értesítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet és az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet alkalmazása kezdetének időpontjáról⁴¹

Az EU Tanácsának az Iránnal szembeni összes uniós gazdasági és pénzügyi szankciót feloldó határozata, rendelete és végrehajtási rendelete azon a napon lépett hatályba, amelyen a Tanács nyugtázta, hogy a NAÜ főigazgatója benyújtotta azon jelentését a NAÜ kormányzótanácsának és az ENSZ Biztonsági Tanácsának, amelyben megerősítette, hogy Irán meghozta az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott intézkedéseket. Az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* kihirdetésre került a vonatkozó jogi aktus és ahhoz kapcsolódóan egy értesítés is, amelyek kizárólag annak megerősítésére szolgáltak, hogy az Unió alkalmazni fogja az átfogó közös cselekvési terv elfogadásának napján⁴² elfogadott jogszabályokat⁴³.

Végezetül, az EU Tanácsa nyilatkozatot⁴⁴ adott ki, amelyben megjegyezte, hogy a nukleáris vonatkozású uniós szankciók általános feloldására vonatkozó kötelezettségvállalás nem érinti az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott vitarendezési mechanizmust, sem pedig annak lehetőségét, hogy az Unió újból szankciókat vezessen be, amennyiben Irán jelentős mértékben megszegi az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségeit. Mindazonáltal az átfogó közös cselekvési tervben közreműködő valamennyi fél szerepet fog vállalni annak biztosításában, hogy az átfogó közös cselekvési terv eredményesen végrehajtott, tartós eszköz legyen.

⁴⁰ HL L 11I., 2016.1.16., 1. o.

⁴¹ HL C 15I., 2016.1.16., 1. o.

⁴² HL L 274., 2015.10.18., 1. o.

⁴³ Lásd a 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozat 2. cikkét.

⁴⁴ HL C 345., 2015.10.18., 1. o.

- A Tanács 2016. január 22-i (KKBP) 2016/78 végrehajtási határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat végrehajtásáról⁴⁵

Ez a határozat felfüggesztette a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések alkalmazását (a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalmat is beleértve) két olyan szervezettel szemben, amelyeket az ENSZ Biztonsági Tanácsa 2016. január 17-én törölt a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzékéből.

- A Tanács 2016. január 22-i (EU) 2016/74 végrehajtási rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról⁴⁶

Ez a rendelet a (KKBP) 2016/78 tanácsi végrehajtási határozatot hajtja végre azáltal, hogy megszünteti a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések alkalmazását két olyan szervezettel szemben, amelyeket az ENSZ BT a 2016. január 17-i döntése értelmében törölt a korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzékéből.

⁴⁵ HL L 16., 2016.1.23., 25. o.

⁴⁶ HL L 16., 2016.1.23., 6. o.

5. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciók és korlátozások, amelyek az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően is érvényben maradnak

Ez a szakasz a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciókat és korlátozásokat ismerteti, amelyek az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját – azaz 2016. január 16-át – követően is érvényben maradnak. Mely szankciók és korlátozások tartoznak ide? A fegyverembargó, a rakétatechnológia területéhez kapcsolódó szankciók, a bizonyos nukleáris vonatkozású transzferekre és tevékenységekre vonatkozó korlátozások, az engedélyezési rendszer hatálya alá tartozó bizonyos fémekre és szoftverekre vonatkozó rendelkezések, valamint a kapcsolódó jegyzékbe vételek, amelyek az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően is érvényben maradnak.

A továbbra is tilalom alatt álló tételek tekintetében az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően is alkalmazni kell az Iránba tartó, illetve onnan érkező szállítmányok átvizsgálására vonatkozó intézkedéseket, valamint azokat az intézkedéseket is, amelyek hajók ellátmányozásához vagy üzemanyaggal való ellátásához kapcsolódnak.

5.1. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó szankciók

- Fegyverembargó

A fegyverek és bármely kapcsolódó felszerelés – ideértve a lőszerket, katonai járműveket és felszereléseket, katonai jellegű felszereléseket és mindezen fegyverek és kapcsolódó felszerelések pótalkatrészeit – beszerzése, illetve közvetett vagy közvetlen értékesítése, szolgáltatása vagy transzfere az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően is tilos marad, a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásával egyetemben. Az uniós fegyverembargó hatálya az EU közös katonai listájában szereplő összes árucikkre kiterjed.⁴⁷

Az uniós fegyverembargó az átmenet napjáig hatályban marad.⁴⁸

⁴⁷ Az EU közös katonai listájára mutató link.

⁴⁸ Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 20.1. pontjában foglaltak szerint.

- A rakéatechnológia területéhez kapcsolódó szankciók

Továbbra is érvényben marad az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel⁴⁹ módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet (a továbbiakban: a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet) III. mellékletében felsorolt áruk és technológiák közvetett vagy közvetlen értékesítésére, szolgáltatására, átadására, kivitelére és beszerzésére vonatkozó tilalom; ez a tilalom a kapcsolódó szolgáltatások nyújtására, illetve minden egyéb olyan tételre is vonatkozik, amely az adott tagállam megállapítása szerint hozzájárulhat a nukleáris fegyverek hordozórendszereinek a fejlesztéséhez. A III. melléklet a Rakéatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékeiben szereplő összes árut és technológiát tartalmazza. Ha további információra van szüksége a Rakéatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékeivel kapcsolatban, javasoljuk, hogy tanulmányozza a Rakéatechnológiai Ellenőrzési Rendszer iránymutatásait⁵⁰.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy amennyiben egy adott tétel egyedi műszaki jellemzői vagy specifikációi olyan kategóriákba tartoznak, amelyek a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. mellékletében és III. mellékletében egyaránt szerepelnek, ezt a tételt úgy kell tekinteni, mint amely csak a III. melléklet hatálya alá tartozik, vagyis úgy, hogy ebben az esetben a tilalom mindenkor alkalmazandó.⁵¹

A rakéatechnológia területéhez kapcsolódó uniós szankciók az átmenet napjáig hatályban maradnak.⁵²

- Személyek és szervezetek, akik, illetve amelyek továbbra is korlátozó intézkedések hatálya alá tartoznak

Az ENSZ és az EU jegyzékeiben szereplő bizonyos személyekre és szervezetekre⁵³ az átmenet napjáig továbbra is alkalmazandó a vagyoni eszközök befagyasztása, illetve a vízumtilalom, valamint a speciális pénzügyi üzenetszolgáltatások nyújtására vonatkozó tilalom.

⁴⁹ HL L 274., 2015.10.18., 15. o.

⁵⁰ <http://www.mtcr.info/english/guidelines.html>

⁵¹ A módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. mellékletében szereplő bevezető megjegyzéseknek megfelelően.

⁵² Az átfogó közös cselekvési terv V. mellékletének 20.1. pontjában foglaltak szerint.

⁵³ A 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletében (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletében (az EU által az ENSZ-től függetlenül jegyzékbe vett személyek és szervezetek) szereplő személyek és szervezetek.

5.2. Nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó korlátozások (engedélyezési rendszerek, a beszerzési csatornákat is beleértve)

- Nukleáris transzferek és tevékenységek

Bizonyos áruk és technológiák esetében – a kapcsolódó szolgáltatásokat, mint például a technikai és pénzügyi segítségnyújtást, valamint a kapcsolódó beruházásokat is beleértve – a nukleáris fegyverek elterjedésének veszélyével járó transzferekhez és tevékenységekhez az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától kezdődően az adott tagállam illetékes hatóságai⁵⁴ által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges.

Az előzetes engedélyeztetéshez kötött áruk és technológiák jegyzékeit a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. és II. melléklete tartalmazza.

Az I. melléklet a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékeiben szereplő árukat és technológiákat tartalmazza. Ha további információra van szüksége a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékeivel kapcsolatban, javasoljuk, hogy tanulmányozza a Nukleáris Szállítók Csoportjának a nukleáris transzferekre vonatkozó iránymutatásait⁵⁵.

Az I. mellékletben felsorolt áruk és technológiák esetében minden transzfer vagy kapcsolódó tevékenység az átfogó közös cselekvési tervben⁵⁶ és a 2231 (2015) sz. ENSZ BT-határozatban leírtak szerinti beszerzési csatorna hatálya alá tartozik⁵⁷. Következésképpen a nemzeti illetékes hatóságnak engedélykérelmet kell benyújtania az ENSZ Biztonsági Tanácsához. A vegyes bizottság beszerzési munkacsoportja minden egyes engedélykérelmet illetően ajánlást fogalmaz meg az ENSZ Biztonsági Tanácsa számára. A beszerzési munkacsoportban az E3+3 államok és Irán vesz részt; a munkacsoport koordinátora a főképviselő.

⁵⁴ Az egyes tagállamok illetékes hatóságait az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. melléklete sorolja fel.

⁵⁵ <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

⁵⁶ Az átfogó közös cselekvési terv IV. melléklete.

⁵⁷ Kivételt képezhetnek ez alól a könnyűvízes reaktorokhoz szükséges bizonyos termékek és azok a tranzakciók, amelyek az átfogó közös cselekvési tervben meghatározott, nukleáris vonatkozású iráni kötelezettségvállalások teljesítéséhez vagy az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának előkészítéséhez szükségesek. További részletekért lásd a módosított 267/2012/EU tanácsi rendeletet.

A beszerzési munkacsoport működésével kapcsolatos további részletekért lásd a beszerzési munkacsoport iránymutatásait⁵⁸.

A tagállamok illetékes hatóságai által eseti alapon megadott előzetes engedélyhez kötött áruk és technológiák egy másik csoportját a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet II. melléklete tartalmazza. A II. melléklet olyan egyéb kettős felhasználású árukat és technológiákat sorol fel, amelyek segíthetik a reprocesszálassal, dúsítással és nehézzvízzel kapcsolatos vagy egyéb, az átfogó közös cselekvési tervvel összeegyeztethetetlen tevékenységeket. Ezek esetében a nemzeti illetékes hatóság az engedélyt csak az uniós jogi kerettel összhangban adhatja meg.

- Fémek és szoftverek

A kifejezetten a nukleáris és a katonai iparágakban való felhasználásra tervezett, a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. mellékletében leírtak szerinti vállalati erőforrás-tervező szoftverek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához és kiviteléhez, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához az adott tagállam illetékes hatóságai⁵⁹ által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges.

A grafit és bizonyos nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához és kiviteléhez, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához az adott tagállam illetékes hatóságai⁶⁰ által eseti alapon megadott előzetes engedély szükséges. Az e korlátozás hatálya alá tartozó áruk jegyzékét a módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.

⁵⁸ <http://www.un.org/en/sc/2231/proliferation-nuclear-activities.shtml>

⁵⁹ Az egyes tagállamok illetékes hatóságait az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. melléklete sorolja fel.

⁶⁰ Az egyes tagállamok illetékes hatóságait az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. melléklete sorolja fel.

6. Szankciók és korlátozó intézkedések, amelyek nem a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódnak

Az EU által az iráni emberi jogi helyzetre tekintettel, valamint a terrorizmus támogatása miatt és egyéb okokból kiszabott szankciók nem képezik az átfogó közös cselekvési terv részét, és továbbra is hatályban maradnak.

Az emberi jogok megsértésével kapcsolatos aggályok miatt elfogadott uniós intézkedések értelmében az EU az emberi jogok súlyos megsértéséért felelős 84 személy és egy szervezet tekintetében elrendelte a vagyoni eszközök befagyasztását és vízumtilalmat vezetett be velük szemben, valamint megtiltotta a belső elnyomás céljára felhasználható eszközök és a távközlés figyelésére szolgáló eszközök Iránba irányuló exportját.⁶¹

Azokra az iráni személyekre, akiket az EU terrorizmus elleni vagy Szíriával kapcsolatos szankciórendszere⁶² (vagy bármilyen egyéb uniós szankciórendszer) keretében is jegyzékbe vettek, továbbra is vonatkoznak az átfogó közös cselekvési terv hatályán kívül eső ezen szankciórendszerek szerinti korlátozó intézkedések.

⁶¹ További információért, kérjük, tanulmányozza az iráni helyzetre tekintettel egyes személyekkel, szervezetekkel és szervekkel szemben hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2011. április 12-i 359/2011/EU tanácsi rendelet III. és IV. mellékletét (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:32011R0359&qid=1452107764652>).

⁶² Uniós intézkedések a terrorizmus ellen: a Tanács 2001/931/KKBP közös állásponja és 2580/2001/EK rendelete. A szíriai helyzetre tekintettel bevezetett szankciórendszer: a Tanács 2013/255/KKBP határozata és 36/2012/EU rendelete.

7. Kérdések és válaszok

Ez a szakasz az uniós tagállamok, harmadik államok és az üzleti világ képviselői által feltett gyakorlati kérdéseket ismerteti. E szakasz célja, hogy gyakorlati eszközként szolgáljon az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásához és a fent említett jogi aktusok egységes alkalmazásához az Unióban. Következésképpen ez a szakasz aktualizálható az átfogó közös cselekvési terv és a vonatkozó jogi aktusok végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatok tükrében. A kérdések fő kategóriák szerinti bontásban szerepelnek.

Általános kérdések

1. Az átfogó közös cselekvési terv értelmében a tervek szerint mikor kerül sor a végrehajtás napjára?

A végrehajtás napjára 2016. január 16-án került sor, amikor is a NAÜ igazolta, hogy Irán végrehajtotta az átfogó közös cselekvési terv vonatkozó pontjaiban ismertetett, nukleáris vonatkozású intézkedéseket, és ezzel egyidejűleg az E3/EU+3 országok feloldották az átfogó közös cselekvési terv vonatkozó pontjaiban felsorolt szankciókat.

2. Milyen szankciókat oldottak fel a végrehajtás napján, és készült-e jegyzék a feloldott szankciókról?

A végrehajtás napján (vagyis 2016. január 16-án) az EU minden olyan gazdasági és pénzügyi szankciót feloldott, amelyet az iráni nukleáris programmal összefüggésben vetett ki. A végrehajtás napján feloldott szankciókkal kapcsolatos részleteket e tájékoztató 3. szakasza tartalmazza.

3. Milyen szankciók maradnak érvényben a végrehajtás napján?

A nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó, hatályban maradó szankciókat e tájékoztató 5. szakasza ismerteti. Hatályban maradnak az e tájékoztató 6. szakaszában ismertetett azon korlátozó intézkedések is, amelyek nem a nukleáris kérdésekhez vagy a nukleáris fegyverek elterjedéséhez kapcsolódnak, így például az emberi jogi helyzetre tekintettel és a terrorizmus támogatása miatt bevezetett korlátozó intézkedések, azok ugyanis nem tartoznak az átfogó közös cselekvési terv hatálya alá.

4. Mely áruk és technológiák kivitele engedélyezett Iránba?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (vagyis 2016. január 16-tól) kezdődően valamennyi áru és technológia kivitele engedélyezett Iránba, az alábbi kivételekkel:

- Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I., II., VIIA. és VIIB. mellékletében szereplő áruk és technológiák kiviteléhez az adott tagállam illetékes hatósága által eseti alapon megadott előzetes engedélyre van szükség.*
- Továbbra is tilos az EU közös katonai listájában szereplő fegyverek kivitele, valamint az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet III. mellékletében foglalt (azaz a Rakétatechnológiai Ellenőrzési Rendszer jegyzékében szereplő), rakétákkal kapcsolatos áruk és technológiák kivitele.*
- Ezen túlmenően az emberi jogok Irán általi megsértése miatt bevezetett szankciórendszer keretében változatlanul tilos a belső elnyomás céljára felhasználható eszközök és a távközlés figyelésére szolgáló eszközök kivitele, mivel ez a rendszer nem tartozik az átfogó közös cselekvési terv hatálya alá.*
- Végezetül, továbbra is tilos az olyan személyek és szervezetek részére vagy javára történő bármilyen export, akik, illetve amelyek bármilyen uniós szankciórendszer hatálya alatt állnak (tilos gazdasági erőforrásokat jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendelkezésére bocsátani).*

5. Vannak érvényben a harmadik országokba irányuló exportra vonatkozó exportellenőrzési szabályok?

Az iráni nukleáris programmal összefüggésben meghozott szankcióktól függetlenül alkalmazandó exportellenőrzési szabályokat továbbra is alkalmazni kell. Ezek az ellenőrzések az Unión kívüli összes országba irányuló exportra vonatkoznak. Ezen túlmenően, az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I., II., VIIA. és VIIB. mellékletében szereplő áruk és technológiák egyedi engedélyezési rendszer hatálya alatt állnak, amennyiben azokat iráni személyek, szervezetek vagy szervek részére szánják Iránban vagy Iránon kívül.

6. Mit értünk az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletében használt „kapcsolódó szolgáltatások” („associated services”) kifejezés alatt?

Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének alkalmazásában a „kapcsolódó szolgáltatások” („associated services”) kifejezés azokat a szolgáltatásokat jelenti – a technikai segítségnyújtást, a képzést, a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatásokat, a közvetítői szolgáltatásokat, a szállítási szolgáltatásokat és a pénzügyi szolgáltatásokat is beleértve –, amelyek szükségesek ahhoz a fő tevékenységhez és hagyományosan együtt járnak azzal a fő tevékenységgel, amelynek vonatkozásában az átfogó közös cselekvési terv értelmében feloldották a szankciókat.⁶³ Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az uniós jogi aktusok minden intézkedés tekintetében további információval szolgálnak a kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó szankciók feloldásának hatályáról.

7. A szankciók feloldása az iráni felsőoktatási hallgatókkal szemben érvényben lévő korlátozások feloldására is kiterjed?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (azaz 2016. január 16-tól) kezdve az ENSZ és az EU már nem kötelezi a tagállamokat annak megakadályozására, hogy iráni állampolgárok olyan speciális oktatásban vagy képzésben részesüljenek, amely segítheti a nukleáris fegyverek elterjedésének veszélyével járó iráni tevékenységeket és a nukleáris fegyverek hordozóeszközeinek Irán általi fejlesztését.⁶⁴ Mindazonáltal továbbra is tiszteletben kell tartani az egyéb vonatkozó nemzetközi kötelezettségeket és vállalásokat, köztük az ENSZ BT 1540. sz. határozatát, a tömegpusztító fegyverek elterjedéséhez kapcsolódó ellenőrzött technológiák immateriális átadására vonatkozó nemzetközi exportellenőrzési rendszerek szerinti tagállami vállalásokat, valamint a vegyifegyver-tilalmi egyezmény és a biológiai- és toxinfegyver-tilalmi egyezmény keretében történő segítségnyújtás tilalmára vonatkozó kötelezettségeket. Ezenfelül a tagállamoknak lehetnek egyéb olyan nemzeti jóváhagyási rendszereik is, amelyek hatályban maradnak.

⁶³ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3. lábjegyzete.

⁶⁴ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.5.1. pontja.

8. Mi fog történni, ha Irán nem tartja be az átfogó közös cselekvési tervben foglalt rendelkezéseket?

Amennyiben Irán vagy az E3/EU+3 úgy ítéli meg, hogy a másik fél nem teljesíti az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségvállalásait, a kérdést a vegyes bizottság elé lehet utalni. A vegyes bizottság megpróbálja az átfogó közös cselekvési tervben szereplő vitarendezési mechanizmuson keresztül rendezni a kérdést. Amennyiben az eljárás lezárultával a panaszos fél úgy ítéli meg, hogy a kérdést nem sikerült megnyugtatóan rendezni, és véleménye szerint az ügy súlyos mulasztásnak számít, értesítheti az ENSZ Biztonsági Tanácsát arról, hogy megítélése szerint az ügy az átfogó közös cselekvési terv szerinti kötelezettségek jelentős mértékű megszegésének minősül. Az ENSZ Biztonsági Tanácsa szavazást tart egy, a szankciók visszavonásának fenntartásáról szóló határozatról, és amennyiben az értesítéstől számított 30 napon belül nem kerül sor a határozat elfogadására, a régi ENSZ BT-határozatok⁶⁵ rendelkezései ismét érvényessé válnak, kivéve, ha az ENSZ Biztonsági Tanácsa másként határoz.

Ilyen esetben az Európai Unió a szükséges tanácsi határozat elfogadását követően újólág bevezeti az iráni nukleáris programmal kapcsolatban hozott, majd felfüggesztett és/vagy megszüntetett uniós szankciókat (az eredeti helyzet visszaállítása – „snapback”).

9. Elképzelhető, hogy az ENSZ / az EU / az USA újabb szankciókat vezet be Iránnal szemben?

Az EU és az USA – az átfogó közös cselekvési terv szerinti vitarendezési folyamat sérelme nélkül – tartózkodni fog attól, hogy újra bevezesse vagy ismét életbe léptesse az átfogó közös cselekvési terv értelmében visszavont szankciókat, továbbá hogy újabb, a nukleáris programmal kapcsolatos szankciókat vezessen be. Az átfogó közös cselekvési terv szerinti vitarendezési folyamat sérelme nélkül, az ENSZ Biztonsági Tanácsa nem fog újabb, a nukleáris programmal kapcsolatos szankciókat bevezetni.

⁶⁵ Az 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) és 2224 (2015) sz. ENSZ BT-határozat.

10. Milyen jellegű támogatás vehető igénybe annak értékeléséhez és meghatározásához, hogy egy adott tevékenység összhangban van-e az átfogó közös cselekvési tervvel?

Az E3/EU+3 és Irán részvételével működő vegyes bizottság azzal a céllal jött létre, hogy figyelemmel kísérje az átfogó közös cselekvési terv végrehajtását és ellássa a cselekvési terv IV. mellékletében leírt feladatokat.⁶⁶

Az Iránba irányuló nukleáris vonatkozású transzferek és az Iránnal közös ilyen tevékenységek felülvizsgálatát, valamint az azokkal kapcsolatos javaslatokra irányuló ajánlásokat illetően a beszerzési munkacsoport segíti a vegyes bizottságot. A szankciók visszavonása terén a szankciók visszavonásának végrehajtásával foglalkozó munkacsoport segíti a vegyes bizottságot. A vegyes bizottság és a két munkacsoport koordinátorának szerepét a főképviselő látja el.

Pénzügyi, banki és biztosítási intézkedések

11. Engedélyezett-e az iráni pénzügyi és banki szolgáltatásokhoz való hozzáférés?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.) visszavonásra kerültek az iráni pénzügyi és banki szolgáltatásokhoz való hozzáférést korlátozó (a 2010/413/KKBP tanácsi határozatban és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben foglalt) intézkedések.

12. A bankokkal kapcsolatos intézkedések visszavonását követően lehetővé válik a nostro és vostro bankszámlák újbóli megnyitása?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezettek az iráni bankokkal folytatott banki tevékenységek, ideértve az új levelezőbanki kapcsolatok létesítését is, feltéve, hogy az érintett iráni pénzügyi intézmény nem jegyzékbe vett szervezet.

⁶⁶

Az átfogó közös cselekvési terv IV. mellékletének 2.1.1–2.1.16. pontja.

13. Az uniós személyek és szervezetek bármelyik iráni bankot használhatják üzleti tevékenységükhöz és bármelyikkel végezhetnek banki tranzakciókat, vagy továbbra is vannak jegyzékbe vett iráni bankok?

Bizonyos iráni bankok továbbra is jegyzéken szerepelnek (az Ansar Bank, a Bank Saderat Iran és a Bank Saderat plc, valamint a Mehr Bank). Következésképpen kellő körültekintéssel kell eljárni és meg kell bizonyosodni arról, hogy az érintett bank nincs jegyzékbe véve, mivel a jegyzékbe vett bankokkal folytatott tevékenységek és tranzakciók továbbra is tiltottak. A jegyzéken nem szereplő iráni bankokkal engedélyezettek a banki tranzakciók és kapcsolatok.

14. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy egy jegyzékbe nem vett, iráni székhelyű pénzügyi intézménynél, annak fióktelepénél vagy leányvállalatánál új bankszámlát nyissanak vagy levelezőbanki kapcsolatot létesítsenek vele?

A pénzügyi, banki és biztosítási szolgáltatásokat érintő valamennyi korlátozó intézkedés visszavonásra került, és az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett új bankszámlát nyitni az iráni székhelyű hitelintézeteknél és pénzügyi intézményeknél (illetve azok fióktelepeinél és leányvállalatainál), továbbá levelezőbanki kapcsolatot is lehet létesíteni velük, feltéve, hogy nincsenek jegyzékbe véve.

15. Létezik-e korlátozás arra vonatkozóan, hogy iráni bankok fióktelepet, leányvállalatot vagy képvisellet létesítsenek az uniós tagállamokban, illetve hogy európai bankok ilyeneket hozzanak létre Iránban?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) a jegyzékbe nem vett iráni bankok fióktelepet, leányvállalatot vagy képvisellet létesíthetnek az uniós tagállamokban. Az uniós pénzügyi intézmények szintén fióktelepet, leányvállalatot vagy képvisellet létesíthetnek Iránban.

16. Mely szankciók maradnak hatályban az Iráni Központi Bankra (Central Bank of Iran – CBI) és a többi jegyzékbe vett iráni pénzügyi intézményre nézve?

A CBI és egyes egyéb, jegyzékbe vett iráni pénzügyi intézmények lekerültek a jegyzékről, így a rájuk vonatkozó szankciók már nem alkalmazandók.

17. Léteznek-e korlátozások arra nézve, hogy az Iráni Központi Bank (CBI) hozzáférjen a pénzeszközeihez és a gazdasági erőforrásaihoz?

A CBI az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.) lekerült a jegyzékről, következésképpen a vele szemben bevezetett szankciók az említett naptól fogva nem alkalmazandók, a szervezet jegyzékbe vétele nyomán befagyasztott pénzeszközök és gazdasági erőforrások pedig feloldásra kerültek.

18. Léteznek-e korlátozások azon pénzügyi intézményekre nézve, amelyek pénzügyi üzenetszolgáltatásokat biztosítanak az Iráni Központi Banknak (CBI) vagy más, jegyzékbe nem vett pénzügyi intézménynek?

A tilalom, melynek értelmében a pénzügyi intézmények nem nyújthatnak pénzügyi adatcserére szolgáló speciális pénzügyi üzenetszolgáltatásokat, a jegyzékbe vett szervezetek tekintetében alkalmazandó. A CBI és egyes egyéb, jegyzékbe vett iráni pénzügyi intézmények lekerültek a jegyzékről, következésképpen a pénzügyi intézmények nyújthatnak pénzügyi üzenetszolgáltatásokat a CBI-nek és a jegyzékbe nem vett, egyéb pénzügyi intézményeknek.

19. A pénzügyi intézmények számíthatnak-e szankciókra az USA részéről, amiért ügyleteket kötnek olyan iráni pénzügyi intézményekkel, amelyek banki kapcsolatban állnak az SDN-listán szereplő iráni személyekkel?

A kérdés az USA szankciórendszerére vonatkozik, és pontos válaszáért az OFAC honlapjának az USA iránymutatásait és a gyakran ismételt kérdésekre (GYIK) adott válaszokat tartalmazó oldalait érdemes felkeresni.⁶⁷

⁶⁷

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

20. Az iráni bankok ismét csatlakozhatnak a SWIFT-hez?

Azok az iráni bankok, amelyek már nem szerepelnek az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó személyek és szervezetek jegyzékén, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) ismét csatlakozhatnak a SWIFT-hez⁶⁸. A jegyzékből az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján törölt személyek és szervezetek listája az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet mellékletében szerepel. A jegyzékből 2016. január 22-én törölt további szervezetek listája az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2016. január 22-i (EU) 2016/74 tanácsi végrehajtási rendelet mellékletében szerepel.

Mindezek fényében hivatkozunk a SWIFT nyilatkozatára⁶⁹, amely szerint a jegyzékből a végrehajtási rendelet révén törölt bankok az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától a SWIFT rendes csatlakozási eljárása (adminisztratív és rendszerellenőrzések, összeköttetés és technikai feltételek biztosítása) útján automatikusan csatlakozhatnak a SWIFT-hez.

21. Engedélyezett-e az uniós pénzügyi intézmények számára, hogy az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját követően olyan ügyleteket számoljanak el, amelyekben jegyzékbe nem vett iráni személyek vagy szervezetek érintettek?

Igen, az uniós pénzügyi intézmények elszámolhatnak ügyleteket jegyzékbe nem vett iráni személyekkel és szervezetekkel. Az uniós pénzügyi intézményeknek mindazonáltal gondoskodniuk kell arról, hogy ne számoljanak el ügyleteket más pénzügyi rendszereken keresztül vagy más szervezetekkel, amennyiben az ilyen tevékenység nem engedélyezett.⁷⁰

⁶⁸ A következő iráni bankok továbbra is jegyzéken maradnak: Ansar Bank, Bank Saderat Iran és Bank Saderat plc, valamint a Mehr Bank. Lásd a 267/2012/EU rendelet VIII. mellékletét (az ENSZ által jegyzékbe vett személyek és szervezetek) és IX. mellékletét (az EU által az ENSZ-től függetlenül jegyzékbe vett személyek és szervezetek).

⁶⁹ http://www.swift.com/about_swift/shownews?param_dcr=news.data/en/swift_com/2015/Iran_sanctions_agreement_update.xml

⁷⁰ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

22. Engedélyezett-e pénzeszközök Iránba és Iránból való átutalása?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) megszűnik a jegyzékbe nem vett iráni bankok felé és részéről történő pénzeszköz-átutalásokra vonatkozó tilalom. Következésképpen már nem alkalmazandók azok a korlátozások, amelyek a jegyzékbe nem vett iráni bankok, pénzügyi intézmények és pénzváltó irodák, valamint azok fióktelepei és leányvállalatai tekintetében az Iránba és Iránból történő pénzeszköz-átutalásokra vonatkoztak.

23. A jelenleg hatályos 267/2012/EU tanácsi rendelet 30. és 30a. cikke szerinti pénzeszköz-átutalásokhoz kapcsolódóan továbbra is szükség van-e értesítésre és engedélykérelemre? Létezik-e korlátozás az átutalható pénzüsszetre vonatkozóan?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) nem szükséges értesítést és engedélykérelmet benyújtani az Iránba és Iránból történő pénzátutalásokhoz kapcsolódóan, mivel az említett cikkeket elhagyták a 267/2012/EU tanácsi rendeletből⁷¹. Hasonlóképpen, az átfogó közös cselekvési tervnek megfelelően már nem alkalmazandók az átutalandó pénzüsszetre vonatkozó korlátozások sem.

24. Engedélyezettek-e az Iránba irányuló és az Iránból indított, élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló pénzeszköz-átutalások?

Az Iránba irányuló és az Iránból indított pénzeszköz-átutalásokra vonatkozóan az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napját megelőzően hatályban lévő korlátozások értelmében az élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló pénzeszköz-átutalások bizonyos feltételek mellett engedélyezettek voltak. Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napja óta azonban már nem alkalmazandók az Iránba irányuló és az Iránból indított pénzeszköz-átutalásokra vonatkozó rendelkezések, kivéve a pénzeszközök és gazdasági erőforrások jegyzékbe vett személyek és szervezetek számára történő átadását.

⁷¹ A 267/2012/EU tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet 1. cikkének 15. pontja.

25. Engedélyezett-e, hogy a jegyzékbe vett személyek és szervezetek rendkívüli kiadásai fedezéséhez befagyasztott pénzeszközöket használjanak fel?

A jegyzékből törölt személyek és szervezetek a jegyzékből való törlésük napján azonnal hozzáférnek pénzeszközeikhez. A jegyzéken tartott személyek és szervezetek nem férhetnek hozzá pénzeszközeikhez. Mindazonáltal az érintett személyek alapvető szükségleteinek, a jogi költségeknek és a rendkívüli költségeknek a figyelembevételére érdekében megállapított mentességek hatályban maradnak, így a jegyzékbe vett személyek kérvényezhetik a tagállamok illetékes hatóságainál annak engedélyezését, hogy érvényes mentesség fennállása esetén használhassák pénzeszközeiket.

26. Létezik-e korlátozás arra nézve, hogy az iráni bankok és pénzügyi intézmények, szervek és szervezetek hozzáférjenek pénzeszközeikhez és gazdasági erőforrásaikhoz?

A jegyzékbe nem vett iráni bankok és pénzügyi intézmények nem tartoznak a vagyoni eszközök befagyasztására irányuló európai uniós intézkedések hatálya alá. Az EU-ban fellelhető pénzeszközök következésképpen nincsenek befagyasztva. Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.) több jegyzékbe vett iráni bankot és pénzügyi intézményt töröltek a jegyzékből, amit 2016. január 23-án további iráni bankok jegyzékből való törlése követett. Következésképpen a jegyzékből törölt bankok és pénzügyi intézmények hozzáférnek az EU-ban fellelhető befagyasztott pénzeszközeikhez. Mindazonáltal néhány iráni bank és pénzügyi intézmény (az Ansar Bank, a Bank Saderat Iran és a Bank Saderat plc, valamint a Mehr Bank) továbbra is jegyzéken marad, és a 267/2012/EU tanácsi rendeletben meghatározott konkrét esetektől eltekintve nem férhetnek hozzá az EU-ban fellelhető pénzeszközeikhez.

27. Az uniós jogi aktusok szerinti szankcióknak az átfogó közös cselekvési terv értelmében történő visszavonása hogyan érinti az olyan tranzakciókhoz kapcsolódó biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások nyújtását, amelyekben Irán is érintett?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatásokat nyújtani Iránnak vagy az iráni kormánynak, valamint a nevükben vagy az irányításuk szerint eljáró, jegyzékbe nem vett személyeknek, szervezeteknek vagy szerveknek.⁷²

28. Engedélyezett-e az Irán által kibocsátott állampapírok vásárlása és eladása?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett a például az iráni kormány, az Iráni Nemzeti Bank, illetve más iráni bankok, hitelintézetek vagy pénzügyi intézmények által kibocsátott államkötvények vagy állam által garantált kötvények eladása és vásárlása, valamint az azokhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtása. Ugyanez vonatkozik a nevükben eljáró, tulajdonukban lévő vagy irányításuk alatt álló természetes és jogi személyekre, szervezetekre és szervekre.

29. Léteznek-e korlátozások az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatását érintően, ideértve az exporthiteleket, a garanciákat és a biztosítást is?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) az EU tagállamai számára nem tiltott, hogy új kötelezettségeket vállaljanak az Iránnal folytatott kereskedelem pénzügyi támogatása céljából, ideértve az uniós polgárok és szervezetek számára nyújtott exporthiteleket, garanciákat és biztosításokat.

30. Létezik-e korlátozás az iráni kormánynak nyújtandó támogatásokkal vagy kedvezményes kölcsönökkel kapcsolatos új kötelezettségvállalásokra vonatkozóan?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) az EU tagállamai számára nem tiltott, hogy új kötelezettséget vállaljanak arra, hogy támogatást, pénzügyi segítségnyújtást vagy kedvezményes kölcsönt biztosítsanak az iráni kormány számára, akár nemzetközi pénzügyi intézményekben való részvételük útján is.

⁷²

Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.2.3. pontja.

31. Létezik-e korlátozás arra nézve, hogy a pénzügyi intézmények új képviseleteket nyissanak, illetve új fióktelepeket vagy leányvállalatokat létesítsenek Iránban?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) az uniós pénzügyi intézmények leányvállalatokat létesíthetnek, továbbá képviseleteket és bankszámlákat nyithatnak Iránban. Az is engedélyezett számukra, hogy új közös vállalkozásokat alapítsanak iráni pénzügyi intézményekkel. Mindazonáltal az uniós pénzügyi intézmények továbbra sem folytathatnak banki tevékenységet azokkal az iráni bankokkal, amelyek az uniós korlátozó intézkedések hatálya alá tartozó szervezetek jegyzékén maradnak.

Kőolaj-, gáz- és petrokémiai ágazatok

32. A szankciók visszavonásának hatálya kiterjed a petrokémiai termékekre is?

Igen, a szankciók 2016. január 16-i (az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napja) visszavonásának hatálya kiterjed az iráni petrokémiai termékekhez kapcsolódó tevékenységekre is.⁷³

33. Engedélyezett-e az Iránból származó kőolajtermékek, petrokémiai termékek és földgáz vásárlása, beszerzése, eladása és forgalomba hozatala?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett az Iránból származó kőolajtermékek, petrokémiai termékek és földgáz vásárlása, beszerzése, eladása és forgalomba hozatala, valamint a kapcsolódó szolgáltatásnyújtás.⁷⁴

34. Az iráni nyersolajjal, kőolajtermékekkel, petrokémiai termékekkel és cseppfolyósított földgázzal kapcsolatos szankciók visszavonásának hatálya kiterjed-e a szállítási szolgáltatások nyújtására?

Engedélyezett az iráni petrokémiai termékek és kőolaj szállítása, továbbá a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások – többek között védelmi és kártalanítási (P&I) biztosítások – nyújtása. Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett továbbá az iráni kőolajtermékek és cseppfolyósított földgáz szállítása, továbbá a biztosítási és viszontbiztosítási szolgáltatások – többek között védelmi és kártalanítási (P&I) biztosítások – nyújtása. Emellett az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától megengedettek az iráni kőolajhoz és földgázhoz kapcsolódó egyéb tevékenységek és tranzakciók is, például a finanszírozás.⁷⁵

⁷³ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.3.1. pontja.

⁷⁴ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.2.2. és 1.2.5. pontja.

⁷⁵ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.3.1. pontja.

35. Az olyan szervezetekkel szembeni szankciókat is visszavonták, mint a National Iranian Oil Company?

A jegyzékből törölt szervezetek egyike sem tartozik már korlátozó intézkedések hatálya alá. Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) a National Iranian Oil Company-t, valamint annak jegyzékbe vett leányvállalatait és kapcsolt vállalkozásait törölték a jegyzékből, következésképpen megszűntek a velük szembeni szankciók, és lehetővé váltak a tranzakciók velük.

36. Engedélyezett-e Irán kőolaj-, gáz és petrolkémiai ágazatába beruházni?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett a beruházás Irán kőolaj-, gáz és petrolkémiai ágazatába.⁷⁶

37. Az átfogó közös cselekvési terv úgy rendelkezik, hogy a cselekvési terv végrehajtásának napján fel kell hagyni az iráni nyersolajeladások csökkentésére irányuló törekvéssel, többek között a következők korlátozásával is: az eladott iráni nyersolaj mennyisége; azon országok száma, amelyek iráni nyersolajat vásárolhatnak; valamint az iráni olajbevételek felhasználása. Mit fog ez pontosan jelenteni?

A kérdés az USA szankciórendszerére vonatkozik, és pontos válaszáért az OFAC honlapjának az USA iránymutatásait és a gyakran ismételt kérdésekre (GYIK) adott válaszokat tartalmazó oldalait érdemes felkeresni.⁷⁷

38. Uniós természetes és jogi személyek számára tilos-e olyan iráni szervezettel üzleti tevékenységet folytatni, amelyben egy, az EU által jegyzékbe vett természetes személy vagy szervezet kisebbségi vagy ellenőrzésre nem jogosító részesedéssel rendelkezik?

⁷⁶ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.2.4. pontja.

⁷⁷ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

Az uniós természetes és jogi személyek számára tilos akár közvetlenül, akár közvetve pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat jegyzékbe vett személyek vagy szervezetek rendelkezésére bocsátani. Az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtásához és értékeléséhez készült iránymutatások tartalmazzák azokat a kritériumokat, amelyek alapján megállapítják az ellenőrzési vagy tulajdonosi viszonyt, valamint megítélik, hogy a pénzeszközök vagy gazdasági erőforrások közvetve jegyzékbe vett személyekhez vagy szervezetekhez kerültek-e.⁷⁸

Hajózási, hajóépítési és közlekedési ágazatok

39. Engedélyezett-e iráni kőolaj és petrokémiai termékek szállításához hajót rendelkezésre bocsátani?

Igen, engedélyezett kőolaj és petrokémiai termékek szállítása és tárolása céljából hajót biztosítani jegyzékbe nem vett iráni személyek és szervezetek részére, valamint iráni kőolaj és petrokémiai termékek szállítása céljából bármely személy vagy szervezet számára.⁷⁹

40. Engedélyezett-e hajóépítés céljából tengerészeti berendezéseket és technológiákat exportálni Iránba?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezéseket és technológiákat Iránba, illetve az érintett ágazatban működő iráni vagy iráni tulajdonban lévő, jegyzékbe nem vett vállalatok részére exportálni.⁸⁰

⁷⁸ Lásd a referenciadokumentumokról szóló 8. szakaszt, azon belül is „A tulajdonlás és ellenőrzés, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának fogalmával kapcsolatos új elemek”-re mutató linket.

⁷⁹ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.3.1. és 1.3.2. pontja.

⁸⁰ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.4.1. pontja.

41. Engedélyezett-e iráni hajók építése és javítása?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett hajóépítéshez, -karbantartáshoz vagy -felújításhoz használt tengerészeti berendezéseket és technológiákat Iránba, illetve az érintett ágazatban működő iráni természetes és jogi személyek, például az NITC és az IRISL részére eladni, szolgáltatni, átadni vagy exportálni. Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától szintén megengedett Irán vagy az érintett ágazatban működő, jegyzékbe nem vett iráni természetes és jogi személyek, illetve iráni tulajdonban lévő vállalatok, például az NITC és az IRISL részére szánt teherszállító hajók és olajszállító tartályhajók tervezésében, építésében és javításában részt venni.⁸¹

42. Engedélyezett-e iráni természetes vagy jogi személyek tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló hajók számára fellobogózási és hajóosztályozási szolgáltatásokat nyújtani?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett fellobogózási és hajóosztályozási szolgáltatásokat nyújtani a hajózási és hajóépítési ágazatban működő iráni vagy iráni tulajdonú, jegyzékbe nem vett vállalatok, például az NITC és az IRISL tulajdonában lévő vagy ellenőrzése alatt álló iráni olajszállító tartályhajók vagy teherszállító hajók részére, ideértve a műszaki előírásokkal, illetve a bármilyen típusú lajstromozási és azonosító számokkal kapcsolatos szolgáltatásokat is.

43. Engedélyezett-e iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett hajók üzemanyaggal való ellátása és ellátmányozása?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) engedélyezett az iráni tulajdonú vagy iráni szerződéssel működtetett, tiltott terméket nem szállító hajók – ideértve a bérelt hajókat is – üzemanyaggal való ellátása és ellátmányozása.⁸²

⁸¹ Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.4.1. pontja.

⁸² Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 3.4.4. pontja.

Arany és más nemesfémek, bankjegyek és pénzermék

44. Engedélyezett-e pénzermék verése Irán számára, illetve újonnan nyomtatott vagy ki nem bocsátott iráni bankjegyek szállítása az Iráni Központi Bank számára?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett az újonnan nyomtatott, illetve vert vagy kibocsátatlan bankjegyeknek, illetve pénzerméknek az Iráni Központi Bank számára vagy annak javára történő szállítása.⁸³

45. Engedélyezett-e a gyémántkivitel Iránba?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett gyémántok Iránba történő értékesítése, beszerzése szállítása, valamint az ezekkel kapcsolatos közvetítői tevékenység.⁸⁴

83 Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.4.1. pontja.

84 Az átfogó közös cselekvési terv II. mellékletének 1.4.1. pontja.

46. Engedélyezett arany és nemesfémek szállítása, értékesítése, beszerzése, átadása, kivitele vagy behozatala Iránba vagy Iránból, az iráni kormány, annak állami szervei, vállalkozásai és ügynökségei, továbbá az előbbiek tulajdonában álló vagy ellenőrzése alá tartozó bármely személy, szervezet vagy szerv részére?

Igen, engedélyezett arany és nemesfémek értékesítése, szállítása, vásárlása, kivitele vagy átadása, valamint az ezekkel kapcsolatos közvetítői tevékenység, finanszírozási vagy biztonsági szolgáltatás az iráni kormány, annak állami szervei, vállalkozásai és ügynökségei, illetve az Iráni Központi Bank, továbbá bármely olyan személy, szervezet vagy szerv részére, amely az előbbiek nevében vagy irányítása szerint jár el, vagy az előbbiek tulajdonában álló vagy ellenőrzése alá tartozó bármely szervezet vagy szerv részére.

Fémek / Szoftver

47. A szoftverkivitelre vonatkozóan minden korlátozást visszavontak?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett a szoftverkivitel Iránba, az alábbiak kivételével:

- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet által módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. mellékletében szereplő, kifejezetten a nukleáris és katonai iparban történő felhasználásra kifejlesztett vállalati erőforrás-tervező szoftver értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez, valamint az ahhoz kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához;*
- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. és II. mellékletében szereplő nukleáris berendezésekhez és technológiákhoz kapcsolódó szoftver értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez;*

- *Ezzel ellentétben az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet III. mellékletében szereplő ballisztikus rakétákhoz kapcsolódó szoftver értékesítésére, szolgáltatására, átadására vagy kivitelére még mindig érvényes a tilalom.*

48. Milyen fémek Iránba történő értékesítésére, szolgáltatására vagy kivitelére van érvényben korlátozás?

Az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett a fémkivitel Iránba, az alábbi kivételével:

- *Az érintett tagállam illetékes hatóságainak eseti alapon kiadott előzetes engedélye szükséges a grafit és nyers- vagy félig feldolgozott fémek értékesítéséhez, szolgáltatásához, átadásához vagy kiviteléhez, továbbá az ezekhez kapcsolódó technikai segítségnyújtáshoz vagy képzéshez, finanszírozáshoz vagy pénzügyi támogatáshoz. Az e korlátozás hatálya alá tartozó tételek jegyzékét az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.*

49. A szervezeteknek engedélyezett-e beruházniuk kiviteliengedély-köteles fémek előállítását célzó gyártásba vagy gyártási létesítménybe Iránban?

Igen, az átfogó közös cselekvési terv nem zárja ki a beruházásokat Iránban olyan árukkal kapcsolatos ágazatokban, melyek értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele továbbra is engedélyhez kötött.

50. Az alumínium-oxid Iránba történő értékesítéséhez vagy kiviteléhez szükség van-e előzetes uniós engedélyhez?

Azon grafit és nyers- vagy félig feldolgozott fémek jegyzékét, melyekhez az érintett tagállam illetékes hatóságainak⁸⁵ eseti alapon kiadott engedélye szükséges, az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIB. melléklete tartalmazza.

⁸⁵

Az egyes tagállamok illetékes hatóságait az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU tanácsi rendelet X. melléklete sorolja fel.

51. Engedélyezett-e szoftver értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele, illetve szoftverhez kapcsolódó technikai segítség és pénzügyi támogatás nyújtása iráni személynek, szervnek vagy szervezetnek?

Vállalati erőforrás-tervező szoftver⁸⁶ – ideértve a frissítéseket és a szoftverhez kapcsolódó szolgáltatások nyújtását is – iráni személy, szervezet vagy szerv számára, vagy Iránban való felhasználásra történő értékesítése, szolgáltatása, átadása vagy kivitele az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától kezdve (2016. január 16.) már nem tilos, de az adott tagállam illetékes hatóságai által eseti alapon kiadott előzetes engedélyhez kötött.

Nukleáris proliferációhoz kapcsolódó intézkedések

52. Hol található az Iránba kivihető kettős felhasználású termékek jegyzéke?

Az Iránba – előzetes engedéllyel – kivihető kettős felhasználású termékek jegyzékét az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. (a Szállítók Csoportja jegyzéke) és II. melléklete (uniós autonóm jegyzék) tartalmazza. Ezenfelül a 428/2009/EK rendelet I. mellékletében felsorolt kettős felhasználású termékek esetében kiviteli engedélyért lehet folyamodni a rendelet rendelkezéseivel összhangban.

53. Engedélyezett-e kettős felhasználású termékek Iránba történő kiviteléhez engedélyért folyamodni?

Igen, a kettős felhasználású termékek kiviteli engedélyét az érintett tagállam illetékes hatóságánál kell kérvényezni. A tagállamok illetékes hatóságait az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet X. melléklete sorolja fel.

54. A kettős felhasználású termékekre vonatkozóan a valamelyik uniós tagállam által kiadott kiviteli engedély más uniós tagállamokban is érvényes?

Igen, a kettős felhasználású termékekre vonatkozóan az exportőr székhelye szerinti tagállam illetékes hatóságai által kiadott kiviteli engedély Unió-szerte érvényes.

⁸⁶ Lefrását az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet VIIA. melléklete tartalmazza.

55. Mennyi időbe telik az engedély megszerzése?

Ez az engedélyek kiadásával foglalkozó érintett illetékes hatóságtól függ.

56. Az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet 2d. cikke (3) bekezdésének b) pontja kimondja, hogy a tagállamok értesítik a NAÜ-t a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzékében foglalt leszállított termékekről. A hivatkozás mindkét jegyzékre (a Nukleáris Szállítók Csoportja jegyzékének I. és II. részére) értendő?

Az értesítési kötelezettség a Nukleáris Szállítók Csoportjának mindkét jegyzékére – az I. és a II. részre is – vonatkozik. A két jegyzék az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. mellékletében található.

Fegyverek és ballisztikus rakéták

57. A fegyver kivitel is előzetes engedélyhez kötött a beszerzési csatornában?

Az uniós fegyverembargót nem oldották fel az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napján (2016. január 16.). A fegyverekkel – valamint a fegyverekhez kötődő szolgáltatások nyújtásával – kapcsolatosan bevezetett szankciók az átmenet napjáig érvényben maradnak.

Személyek, szervezetek és szervek jegyzékbe vétele (vagyoni eszközök befagyasztása és vízumtilalom)

58. Engedélyezett-e bárkivel üzleti tevékenységet folytatni Iránban? Vagy vannak még jegyzékbe vett személyek és szervezetek?

Igen, általánosságban elmondható, hogy az átfogó közös cselekvési terv végrehajtásának napjától (2016. január 16.) fogva engedélyezett iráni személyekkel vagy szervezetekkel üzleti tevékenységet folytatni, kivéve azokat, melyek az átmenet napjáig továbbra is a jegyzéken szerepelnek, illetve más szankciórendszer hatálya alatt állnak, és így rájuk továbbra is vagyoni eszközök befagyasztására irányuló intézkedések érvényesek, ideértve a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátására vonatkozó tilalmat is.

Üzleti kapcsolatok létesítése előtt tanácsos megtekinteni ezeket a jegyzékeket. Az uniós szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek központi nyilvántartása online elérhető.⁸⁷

59. Hogyan lehet ellenőrizni, hogy egy szervezet vagy egy személy szerepel-e a szankciós jegyzékben?

Minden személy vagy szervezet felelőssége az Európai Unión belül, illetve minden uniós polgár felelőssége bárhol a világon, hogy kellő körültekintéssel járjon el és ellenőrizze, hogy pénzeszközöket vagy gazdasági erőforrásokat ne bocsásson jegyzékbe vett személy rendelkezésére.

Az uniós szankciók hatálya alá tartozó személyek és szervezetek központi nyilvántartása online elérhető.⁸⁸

60. Az átfogó közös cselekvési terv a végrehajtás napját követően lehetővé teszi új szankciók kivetését iráni személyekre vagy szervezetekre az iráni kormánynak nyújtott támogatásért?

Az átfogó közös cselekvési tervvel összhangban az EU tartózkodni fog új szankciók kivetésétől iráni személyek vagy szervezetek esetében, ha annak egyedüli indoka az iráni kormánynak nyújtott anyagi, logisztikai vagy pénzügyi támogatás lenne.

87 http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

88 http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm

A szankciók újbóli bevezetése

61. Mi okozhatja az uniós gazdasági és pénzügyi szankciók újbóli bevezetését?

Amennyiben Irán részéről jelentős szerződésszegés áll fenn a cselekvési tervben foglalt kötelezettségvállalások tekintetében, és kimerül a vitarendezési mechanizmus keretében rendelkezésre álló valamennyi lehetőség is, az Európai Unió ismételten be fogja vezetni a feloldott uniós szankciókat („EU snapback”, az eredeti helyzetet visszaállító uniós rendelkezés). Meg kell jegyezni, hogy az átfogó közös cselekvési tervben részt vevő valamennyi félnek feltett szándéka, hogy elkerüli azokat a cselekedeteket, amelyek szerződésszegésnek minősülhetnek, és a vitarendezési mechanizmusban történő részvétellel megelőzi a szankciók ismételt kivetését.

62. Milyen formában kerülnek újból bevezetésre az uniós szankciók?

Az EU az Európai Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, valamint Franciaországnak, Németországnak és az Egyesült Királyságnak a közös ajánlása alapján, az Európai Unió Tanácsa által hozott határozat formájában fogja visszaállítani az iráni nukleáris programmal kapcsolatosan hozott mindazon uniós szankciókat, amelyeket felfüggesztettek és/vagy megszüntettek. Abban az esetben, ha Irán jelentős mértékben nem teljesíti az átfogó közös cselekvési tervben vállalt kötelezettségeit, az uniós szankciók újbóli bevezetésére a szankciók eredeti bevezetésekor meghatározott korábbi rendelkezéseknek megfelelően fog sor kerülni.

63. Mi a sorsa a meglévő szerződéseknek az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén?

Az uniós szankciók újbóli bevezetése esetén a szankciók nem alkalmazandók visszamenőleges hatállyal. Az átfogó közös cselekvési terv szerinti szankciófeloldás ideje alatt és az uniós jogi kerettel összhangban kötött szerződések teljesítése engedélyezett lesz a szankciók eredeti bevezetésekor meghatározott korábbi rendelkezéseknek megfelelően, annak érdekében, hogy a vállalatoknak módja legyen tevékenységeiket beszüntetni. A korábbi szerződések teljesítésére engedélyezett időkeretre vonatkozó adatokat az uniós szankciók újbóli bevezetéséről szóló jogi aktusok fogják pontosan tartalmazni. A beruházási tevékenységekkel kapcsolatos szankciók újbóli bevezetése például nem büntetné visszamenőleges hatállyal az eredeti helyzetet visszaállító intézkedés napját megelőző beruházásokat, és a szankciók újbóli bevezetése előtt kötött beruházási szerződések végrehajtása engedélyezett lesz a szankciók eredeti kivetése idején érvényes korábbi rendelkezéseknek megfelelően. A szankciórendszer érvényessége alatt engedélyezett szerződéseket nem fogja érinteni a szankciók újbóli bevezetése.

64. A szankciók újbóli bevezetésének időpontját bejelentik?

A szankciók újbóli bevezetése olyan jogi aktusok elfogadását vonja maga után, melyek megszüntetik a (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozattal módosított 2010/413/KKBP tanácsi határozat cikkeinek felfüggesztését, és újból bevezetik az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet megfelelő cikkeit. E jogi aktusokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában kihirdetik, így nyilvánosan hozzáférhetőek lesznek.⁸⁹

⁸⁹

Lásd a 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 tanácsi határozat 2. cikkét.

Beszerzési csatorna

65. Hogyan működik a beszerzési csatorna?

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa válaszol az államok által benyújtott, egyes áruk Iránba történő kivitelére és egyes tevékenységek Iránban történő végzésére irányuló kérelmekre (a Nukleáris Szállítók Csoportjának jegyzéke / az (EU) 2015/1861 tanácsi rendelettel módosított 267/2012/EU tanácsi rendelet I. melléklete) a beszerzési munkacsoport / vegyes bizottság ajánlása alapján.

66. Mi a beszerzési munkacsoport szerepe?

A beszerzési munkacsoport feladata, hogy a vegyes bizottság nevében megvizsgálja az Iránba irányuló nukleáris vonatkozású transzfereket és az Iránnal végzett tevékenységeket és ezekről ajánlásokat adjon.⁹⁰

67. Ki az átfogó közös cselekvési terv IV. mellékletének 6.4.1. pontjában szereplő „koordinátor”?

A főképviseelő tölti be a beszerzési munkacsoport koordinátorának szerepét.⁹¹

68. Az engedélyezésre irányuló kérelem benyújtásakor hogyan biztosítják a bizalmas információk védelmét? Például az üzleti tevékenységekkel kapcsolatos, különleges adatok esetében.

A beszerzési munkacsoport működésére az ENSZ bizalmas információkról szóló szabályai érvényesek.⁹²

⁹⁰ Az átfogó közös cselekvési terv IV. mellékletének 6.2. pontja.

⁹¹ Az átfogó közös cselekvési terv IV. mellékletének 6.3. pontja.

⁹² Az átfogó közös cselekvési terv IV. mellékletének 3.4. pontja.

69. A beszerzési munkacsoport hogyan értesíti a tagállami hatóságokat az engedélyről szóló döntéséről?

A beszerzési munkacsoport megvizsgálja a kérelmeket és ajánlást ad az ENSZ Biztonsági Tanácsának, mely ezt követően a határozatáról értesíti a tagállami illetékes hatóságokat.

8. Referenciadokumentumok

Átfogó közös cselekvési terv

- Átfogó közös cselekvési terv

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- Átfogó közös cselekvési terv – I. melléklet – A nukleáris vonatkozású intézkedések

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- Átfogó közös cselekvési terv – II. melléklet – A szankciókkal kapcsolatos kötelezettségvállalások

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

Csatolmányok II. melléklet

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- Átfogó közös cselekvési terv – III. melléklet – Polgári nukleáris együttműködés

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- Átfogó közös cselekvési terv – IV. melléklet – Vegyes bizottság

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- Átfogó közös cselekvési terv – V. melléklet – Végrehajtási terv

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Az Egyesült Nemzetek Szervezete

- Az ENSZ Biztonsági Tanácsának 2231 (2015) sz. határozata

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231%282015%29

- Az ENSZ Biztonsági Tanácsa

<http://www.un.org/en/sc/>

Uniós jogi aktusok

- A Tanács 2010. július 26-i 2010/413/KKBP határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 2007/140/KKBP közös álláspont hatályon kívül helyezéséről

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1452107576951&uri=CELEX:32010D0413>

- A Tanács 2015. október 18-i (KKBP) 2015/1863 határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=EN>

- A Tanács 2012. március 23-i 267/2012/EU rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1452107630568&uri=CELEX:32012R0267>

- A Tanács 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról (a mellékletekkel együtt)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1861&from=HU>

- A Tanács 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 végrehajtási rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1452102679407&from=HU>

- A Tanács 2016. január 16-i (KKBP) 2016/37 határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat módosításáról szóló (KKBP) 2015/1863 határozat alkalmazása kezdetének időpontjáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:L:2016:011I:TOC>

- **Értesítés:** Értesítés az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1861 tanácsi rendelet (HL L 274., 2015.10.18., 1. o.) és az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról szóló, 2015. október 18-i (EU) 2015/1862 tanácsi végrehajtási rendelet (HL L 274., 2015.10.18., 161. o.) alkalmazása kezdetének időpontjáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2016:015I:TOC>

- A Tanács 2016. január 22-i (KKBP) 2016/78 végrehajtási határozata az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 2010/413/KKBP határozat végrehajtásáról

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016D0078&from=HU>

- A Tanács 2016. január 22-i (EU) 2016/74 végrehajtási rendelete az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló 267/2012/EU rendelet végrehajtásáról

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0006.01.ENG&toc=OJ:L:2016:016:TOC

Egyéb releváns uniós dokumentumok

- Gyakran feltett kérdések az uniós korlátozó intézkedésekről

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_hu.pdf

- Iránymutatások az EU közös kül- és biztonságpolitikája keretében elrendelt korlátozó intézkedések (szankciók) végrehajtásához és értékeléséhez

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=HU&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- A tulajdonlás és ellenőrzés, valamint a pénzeszközök és gazdasági erőforrások rendelkezésre bocsátásának fogalmával kapcsolatos új elemek

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/hu/13/st09/st09068.hu13.pdf>

- A korlátozó intézkedések hatékony végrehajtására vonatkozó legjobb uniós gyakorlatok

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10254-2015-INIT/hu/pdf>

Az USA OFAC honlapja

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>